

עפ"א (חיפה) 3990-09-25 - מאגד חביש, נ' מדינת ישראל - היחידה הארצית לאכיפת דיני תכנון ובניה

עפ"א (חיפה) 3990-09-25 - מאגד חביש, נ' מדינת ישראל - היחידה הארצית לאכיפת דיני תכנון ובניה מחוזי חיפה
עפ"א (חיפה) 3990-09-25
מאגד חביש,
נ ג ד

מדינת ישראל - היחידה הארצית לאכיפת דיני תכנון ובניה
בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
[29.11.2025]

בפני כבוד השופט זיו אריאלי
פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום בעכו מיום 21.5.25, במסגרתה דחה בית המשפט קמא את בקשת המערער להארכת מועד להישפט בגין קנס מנהלי שהוטל עליו, שמספרו 1800000065/22 [המ"ש 47809-05-25].

2. בקצרה ייאמר כי בעניינו של המערער הונפקה ע"י הוועדה לתכנון ובניה בחודש מרץ 2022 הודעת תשלום קנס מנהלי על סך ₪ 600,000. משלא שולמה הודעת תשלום הקנס - הונפקה ונשלחה אל המערער, ביום 22.6.22, דרישה לתשלום חוב מאת המרכז לגביית קנסות ואגרות, על סכום הקנס המנהלי ובתוספת פיגורים, ובסך הכל - ₪ 900,000.

3. המערער הגיש ביום 18.5.25 בקשה להארכת מועד להגשת בקשה לביטול קנס מנהלי. בבקשה נטען כי בגין העבירה מושא הודעת הקנס המנהלי - התנהל הליך משפטי בבית משפט השלום בעכו [בצה"מ 14903-11-20], במסגרתו הגיעו הצדדים להסדר לפיו צו ההריסה יעוכב, וזאת נוכח התקדמות בהליכי התכנון בתכנית המתאר של הכפר. כבר ביום 6.7.21 ניתנה החלטה המורה על ביטול צו ההריסה המנהלי למשך 60 יום (בכפוף להפקדה כספית). ביום 13.1.22 נסגר ההליך בבצה"מ 14903-11-20 הנ"ל, והפיקדון הכספי הושב לידי המערער. לטענת המערער, יש בהטלת הקנס המנהלי משום כפל ענישה.

4. עוד לטענת המערער, ביום 22.8.22 שלח המערער באמצעות בא כוחו בקשה למנהל מחוז הצפון ברשות לאכיפה במקרקעין, במסגרתה עתר לבטל את הקנס המנהלי. ביום 16.4.23 נדחתה בקשתו של המערער, בנימוק כי הבקשה אינה ממלאת אחר מי משתי העילות הקבועות בסעיף 8א'(א) לחוק העבירות המנהליות, ואין בטענות המערער כדי להצדיק את ביטול הקנס המנהלי.

5. לטענת המערער, נסבות המקרה אינן מתאימות להמשך קיום ההליכים ולפיכך אין מקום להטלת הקנס, שכן העיכובים בהתקדמות הליכי התכנון אינם תלויים במערער אלא נעוצים בין היתר בכך שהמועצה פעלה משך תקופה ארוכה ללא מהנדס מועצה. המערער נמנע מלהגיש במועד בקשה לביטול הקנס המנהלי נוכח הבטחות שקיבל כי תכנית המתאר הרלבנטית תאושר, וכי היתר הבניה המכשיר את העבודה האסורה - יינתן בהקדם.
6. בהחלטתו מיום 21.5.25 דחה בית המשפט קמא את הבקשה, אף מבלי לבקש את תשובת המשיבה. נקבע, כי הליך שעניינו צו הריסה מנהלי (ובקשה לביטול) אינם מונעים נקיטה בהליכים פליליים במקביל, לרבות השתתפות קנס מנהלי בהתאם לחוק העבירות המנהליות.
7. הטענה כי קיימת אפשרות להכשרה עתידית של הבניה האסורה - אינה משפיעה על הליך הטלת הקנס המנהלי, ביחוד מקום בו הבניה האסורה בוצעה לפני למעלה מארבע שנים, וטרם הסתיימו הליכי התכנון. עוד נקבע, כי לא נמצא בבקשה נימוק המצדיק הגשתה של הבקשה באיחור ניכר. בהיעדר עילה לכאורית - נדחתה הבקשה על הסף. מכאן הערעור.
8. לטענת המערער, בית המשפט קמא שגה בהחלטתו, וכי ההליך שהתקיים בבצ"מ 14903-11-20 הנ"ל וההגעה להסדר - מהווה התחייבות שלטונית. נטען בנוסף כי באותה חלקה בה בוצעה על ידי המערער הבניה האסורה - בוטלו הליכים שהתקיימו בעניינם של אחרים. המערער שב וטען כי בהטלת קנס מנהלי לאחר שהצדדים הגיעו להסדר - יש משום "כפל ענישה".
9. ביום 17.11.25 התקיים דיון במהלכו חזר ב"כ המערער על טענותיו בערעור. נטען בנוסף כי המערער הוא בן למשפחה שכולה, המעוניינת להתפרנס בכבוד. נטען כי קיים אופק תכנוני וכי הליכי התכנון וההכשרה מצויים בשלב מתקדם מאוד.
10. המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט קמא. נטען כי לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט קמא, וכי אין מחלוקת שהבקשה הוגשה בשיהוי ניכר.
11. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי בהודעת הערעור ובהחלטת בית המשפט קמא - נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
12. לא נפל כל פגם בהחלטת בית המשפט קמא, אשר מצא כי בקשת המערער, על פניה, אינה מקימה עילה להארכת מועד. הבקשה הוגשה בשיהוי ניכר. הודעת תשלום הקנס הומצאה למערער כבר בחודש מרץ 2022, ודרישת החוב מאת המרכז לגביית קנסות הומצאה למערער כבר בחודש יוני 2022. אלא שהבקשה להארכת מועד הוגשה בחלוף קרוב לשלוש שנים. שיהיו זה, כשלעצמו, מטה את הכף במידה ניכרת לדחיית הבקשה להארכת מועד. אף בנימוקי המערער לאיחור - אין כל עילה המצדיקה את קבלת הבקשה, ובית המשפט קמא לא שגה בקביעתו כי הבקשה על פניה אינה מקימה עילה להארכת המועד.
13. סברתו של המערער כי מועד הכשרת הבניה האסורה קרב ובא - אינה מצדיקה השתהות כה ממושכת והימנעות מטיפול בענייני הטלתו של הקנס המנהלי משך חודשים ארוכים. אף הטענה כי ההליך שהתקיימה במסגרת בצ"מ 14902-11-20 ותוצאת ההליך מהווים "התחייבות שלטונית" - אינה ממין העניין. בדיון קבע בית המשפט קמא כי ההליך הנוגע לצו ההריסה המנהלי וההליך שעניינו הטלת הקנס המנהלי - אינם מוציאים זה את זה. הדברים נכונים ביתר שאת נוכח העובדה כי הבניה האסורה לא נהרסה אלא עדיין עומדת על תילה משך חודשים ושנים.
14. בהינתן האמור - הרי שהחלטת בית המשפט קמא ראויה ונכונה, ולא מצאתי כי קמה עילה להתערבות של ערכאת הערעור.
15. בשולי הדברים אציין כי במהלך הדיון שהתקיים לפניי הועלתה אפשרות כי המשיבה תשקול למחוק את תוספת הפיגורים, ותעמיד את דרישת החוב על סכום הקנס המקורי. זאת, בין היתר, נוכח הנסיבות האישיות של המערער אשר הועלו במהלך הדיון. לאחר בירור, הודיע ב"כ המשיבה כי הסוגיה של מחיקת ריבית הפיגורים מסורה למרכז לגביית קנסות, ולפיכך אינה מצויה בסמכותו.
16. בצד זאת אציין, כי היה ותוגש על ידי המערער בקשה למרכז לגביית קנסות להפחתת סכום החוב ומחיקת ריבית הפיגורים, הרי שחזקה על המשיבה כי תשקול את הבקשה בנפש חפצה, ויילקחו בין היתר שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המערער, לרבות מצבו הכלכלי.
17. בכפוף להערה זו - אני דוחה את הערעור.
- המזכירות תעביר את העתק פסק הדין לצדדים.
- ניתן היום, ט' כסלו תשפ"ו, 29 נובמבר 2025, בהעדר הצדדים.